



CANTIQ

21

VAR BUEZ SANT ISIDOR,

PATRON AL LABOURERIEN.

Var an ton ancien.

DRINDET santel, prosternet dirazoc'h d'an daonlin,
Me o ped da rei graçou d'o servicher indign,
Da gomposi eur c'hantiq en gloar hac en enor
Da Patron al Labourer, ar Zant bras ISIDOR.

C'hoant ha desir bras ameus, gant ar c'hraç a Zoue,
Da zisclery d'ar Vretonet an tenor e vue
Al lec'h ma voe bet ganet, e gontre hac e vro,
E oberyou excelant, ive e vertuziou.

Mes, Majeste adorabl, Doue, Roue an Trôn,
Tranquilisit va speret, ha tomit va c'halon,
Ma roit din hoc'h asistanç ebars em antrepis,
N'oufen qet bea goassa, erve ma meus avis.

Honont ar g'êr gapital a Spagn hanvet Madri,
E devoe an avantach guechal da brodui
Ebars en e fobourziou eur rosen precius,
An Otrou Sant Isidor, mignon bras da Jesus.

Bars en creis ar baourente ec'h antreas er bed,
Ha demeus ar baourente e ressantas bepret;
E g'erent voa roturier, a vadou dibourve;

Mes leun oant a santeles hac a zoujanç Doue.

Represanti a rejont, gant peb rejouissanç,
Ar rejeton admirabl en templ gant dilijanç,
Ha var ar fons-badiant e visqas ar zê vèn,
Pehini nen deus souillet biscoas e nep moyen.

Isidor ê bet hanvét, balamour d'an henor
A zoug'e ar spagnolet d'eur zant all Isidor,
Escop bet e Seville pa voa var an douar,
Hac er fin eus e vue recompanset er gloar.

E dad a voa sourcius e vam a voa ive
Da instrui Isidor el lezen hac er fe:
Carante hac union, exempl mat ha doctrin,
Eo a rê an ornament eus o bue divin.

Ah! pebes contantamant da un tad ha d'eur vam,
Cavet digant un Doue eur bug'el qen divlam!
Qen douç, qen obeissant, qen pur ha qen parfet,
Qen humbl, qen carantezus, qen docil, qen caret.

Pa deuas sqient deàn, ec'h ofras da Zoue
Ar faculteou santel demeus a e ene,
E volonte, e speret, hac ive e vemoar,
Hac e vue en antier da bossedi ar gloar.

Ar sonjezonou frivol na gavent qet a blas
En speret Sant Isidor, dont a rê d'o hargas;
E galon oa siellet, na elle mann antren
A g'ement a oa control d'ar fe ha d'al lezen.

Ar sansou eus an natur oa gantàn reglet mat,

Eus an enoriou monden ne rê qet a etat ;
 En ur g'ir, goell oa gantàn mil ha mil guech mervel,
 Evit dont da gometi james pec'het marvel.

Pa deuas gallout dezàn, hac én cresqet en oad,
 E tilezas e famill, e has da labourat ;
 Evel ma oa ezomec eus a vadou ar bed,
 E renqas mont da gopra evit gonit e voued.

Evit gallout substanti ha beva e famill,
 En em laqas da vevel en ti eun dijentil,
 Da di an otrou Vergas, eus ar g'êr a Vadri,
 Den a galite huel, e has da servichi.

Ebars er broffession demeus a guir gristen
 Oa fidel ha ponctuel da viret al lezen :
 Ebars er broffession demeus a Labourer
 Oa fidel ha ponctuel da ober e zeveur.

Pel qent an de e save Isidor bep mintin,
 Ha dirac ar grucifi prosternet d'an daoulin,
 Gant eur barfetes ampar a gorf hac a galon
 E rê d'an Otrou-Doue peden hac orêzon.

Hog'en dre eur jalousi d'e vestr voe acuset
 A enep guir ha rêson gant e gamaraded
 Da vea lach, feneant, disourci, dibreder,
 Ha na rê bemde c'houlou nemet coll an amzer.

Toret ê oll, emeze, o c'horf gant al labour ;
 Ne brise qet Isidor donet tam d'o zicour,
 Nemet bea red-dired bemde d'an ilisou,
 Hac ober e hipocrit, laret chapeledou.

Ar mèstr evel ma clêvas an acusatïon,
 A laras gant garvente : Isidor, va mignon,
 Me ne meus qet o caget da laeres an amzer;
 Rakse besit fideloc'h eur vech all d'o tever.

Isidor a respontas gant eun drêm gracios :
 En despit d'an oll valiç eus an dud anvius,
 Me servicho da g'enta Jesus, Mab da Vari;
 Ennàn ema va fianç, va suport, va apui.

Eun deiz e c'has Isidor d'e labour diveat,
 E vestr hac e partia d'e visita timat :
 Êruet tost d'ar mezon, e velas daou æl guenn
 O cundui an arer bars en creis an dachen.

E vestr a laras neuse sêsisset gant eston :
 Foz ê, evel a velàn, an acusatïon;
 Me voar dre experianç ê foz an oll glêmou
 Zo grêt din a Isidor abeurs ar goel deodou.

Davantach c'hoas d'ar goude e vestr voe tourmantet
 Dre an nerz eus an domder er parc gant ar sec'het;
 Mes Isidor en douar e c'harzou a blantas,
 Hac eno, dre c'braç Doue, eur feunteun a savas.

Unan eus a vugale e vestr qer a varvas,
 Gant eur c'hlevet violant, hac en ressuscitas :
 Qer bras voa e garante en andret ar beorien,
 Ma vultipli ar bara da rei an alusen.

Eun de pa yê d'ar vélin hac eur sac'had ganta,
 Dre eur scoulat morfontus e lêzas da scuilla

An anter eus e sac'had da rei d'al lapouset,
En eun andret en devoa en erc'h disoloet.

An dud pere voa gantàn a gommanç da c'hoarsin,
Da ober goab aneàn; mes Doue qent ar fin
A recomanç Isidor, a bê e garite,
Rac carg'et voe e sac'had deàn gant larg'ente.

Pa voe en oad avancet, vardro eun trêgont vla,
E choasas evit pried Mari a Gabeza,
Eur grouadurez parfet hac a gare Doue,
Hac en deussàn servichet gant peb fidelite.

An ên a roas dêze erfin eur c'hrouadur
Carg'et a avantajou a goste an natur;
Mes ar maro diremet, dre ordrenanç Doue,
A greis ar fleur eus e oad en lamas digante.

Goude deced o bug'el, ar rest eus o bue,
E conclujont assambles miret ar chastete,
Ar yun, hac ar binijen, ar peoc'h, an orêson;
Voa nouritur o ene, plijadur o c'halon.

Goude bea cunduet pell amzer assambles
Eur vue ireprochabl ha leun a zanteles,
Pried santel Isidor a rentas he ene
Entre daouarn er Verc'hes, ar Zent hac an Æle.

Ebars en ompinion a Zantes e varvas,
Doue en e fersonach a rê miraclou bras;
Hac ar be en pehini voa e c'horf enterret
A voe gant ar bobl christen a bep tu enor

Ouz an disposition, ar sêson, an amzer,
Eus ar glo pe a sec'hor, en Spagn en e feder,
Hac e toug'er en ezom er Processionou
Gant cals demeus a brofit bepret he religou.

Allas! setu Isidor e - unan dileset,
Setu maro e vug'el, ha maro e bried;
Setu muntret e galon gant qeus ha gant anui,
Tristidig'ez, huanad, glac'har ha melconi.

Elêc'h dont da hirvoudal ha da scuilla daërou,
Evel ma zê ar c'hustum bars et sort ranconchou,
E souffr gant patientet e boan hac e anqen,
Hac o sellet an êvou e parlant evellen.

An arret so positif, eur vech ê ret mervel,
Renta hor c'hont da Zoue, ar bed-màn dilezel.
N'en domp qet deut assambles, na n'e dimp qet ive:
An eil christen a renqo licna eg'ile.

Mab uniq an Eternel da g'enta a varvas
Hep e veza meritet, guechal var al Lamgroas;
Biscoas aboe ar maro na pardonas da zen,
Nac a dra sur ha certain na bardono biqen.

Hon amzer var an douar n'en dê mert un ure,
A boan voar deut na renqer partia adare:
A deus netra permanant, qement so a dremen
Eus en eur ber instant evel eur vog'eden.

Die eu
dêc'h, o va Jesus, va glac'har, va zourmant,
loar hac en enor d'o Passion sanglant:

Setu me brema chomet, allas ! digompagnon,
Ennoc'h emañ va fianç, va c'honsolation.

C'houi so crouer d'an êvou ha crouer d'an douar,
Infinit en majeste hac infinit en gloar,
Mestr ha Roue absolu demeus ar firmamant,
Qement tra so en antier ouzoc'h a aparchant.

Goude bea anduret bars enpat e vue
Cals a boan hac a fatiq, e plijas da Zoue
Efin dont d'e retira eus ar bed trubuilus,
Evit bea en êvou da james evurus.

Er bla mil cant tri-ug'ent ha dec vla c'hoas gante,
Ebars en guir penitant e rentas e ene,
Goude bea recevet e oll sacramanchou,
Exortet e vignonet, ha grêt e adieuou.

E gorf a voe enterret gant cals a velodi
Bars en berret Sant Audrean er g'ær eus a Vadri.
Nombr bras a belerinet a deu ato bemde
Da implori e sicour, da visita e ve.

Eun daou-ug'ent vla goude enem aparissas
Da un Itron vertuus, ha dezi e laras :
Procurit d'am c'hoif, Itron, eur plaç enoraploc'h,
Ha dirac ar Vajeste me'm bo sonj ac'hanoc'h.

An oitrou a Toledé gant nombr a veieyen,
Var ar plaç a zisqennas ar stol en e g'erc'hen :
Pa voe fouillet an andret ma voe bet enterret,
L. gorf hep corruption en antier voe cavet.

Qement fleuren en antier a gresq er jardinou,
 Pa deu an neve amzer gant o oll parfumou,
 Ne roont qet assambles ur c'hoes qen excelant
 Evel a rentas neuze ar c'horf demeus hon Zant.

Gant cals a zevotion ha cals a vodesti,
 Voe bed a nos transportet da Ilis vras Madri,
 Bars en Chapel an Escop en Ilis Cathedral,
 Elec'h ma toug'er deàn eun enor special.

Ebars en dranslation eus e gorf precius,
 Voe grêt un nombr infinit a fejou merveillus,
 An oll gleyer o-unan da son a gommanças,
 Da gals a dud afflijet ar yec'het a roas.

Dre gontinuation e rê bemde c'houlou
 En andret e vignonet nombr bras a vuizudou,
 D'armud, d'an dal, d'ar bouzar ha d'ar paour impotant
 Ouz e bedi gant fianç e roe soulajamant.

An drouc-speret a glasqas un nos precipita
 En finfond an abimou eun den devot deza,
 Abalamonr ma seve bars en pec'het marvel,
 Ha ma voa par-conseqant d'e Zoue infidel.

Ar Zant o aparissa a deu da chasséal
 An diaoul trist ha confus d'e brisoniou teval,
 Ha gant eun voes a zouster a bedas e vignon
 Da ober incessamant eun guir gôvession.

Ur fumelen afflijet seis vla gant ar c'hlevet,
 Isabel voa he hano ha Tellez lezhanvet,

O visita'r sepultur eus ar Zant glorius,
A recevas ar yec'het a drugare Jesus.

Sant Isidor o tonet d'en em aparissa
D'eun esclao eus an Turki en etrol o veva,
En inspiras da renonç a gren d'e falz lezen,
Ma teuas da ambrassi hini ar gristenien.

Pêvar den clàn afflijet gant clênvet corporel,
Rentet en extremite en danjer da vervel,
O touch hepquen al lien en devoa lienet
An Otrou Sant Isidor, o devoe ar yec'het.

Cessomp bremàn, va fluen, ha lezomp a goste
Ar rest eus e viraclou, rac cals so aneze:
Ma ve ret dem en antier donet d'o recita,
Na vemp qet prest er vech mán da zont da finissa.

Nê qet eta ep rêson, nac ep bout merites
E teuas ar Pab Gregoar a hano pempzecvet
Da laqat var cathalog ar zent all glorius,
An Otrou Sant Isidor, favori da Jesus.

Setu echu an histor demeus a e vue;
Imitomp oll anezi gant fe ha carante:
Mar heulliomp e exemplou hac e vertuziou rar,
Eveomp oll evurus un de hep laqat mar.

Tosta amàn, den impi, ha yen eus a galon,
Deus da scol Sant Isidor, disq ober orêson;
Gra dre imitation bep nos ha bep mintin,
Da exerciç a gristen humblamant d'an daoulin.

Tud superb, ha colerus, touerien da Zoue,
 Heullit douster Isidor hac e humilite :
 Pe sort profit oc'heus-u dious ho plasmou,
 Nac oc'h enoriou mouden, nac oc'h oll bombansou ?

Un habitud criminel a so ebars er vro,
 Da brofani allies ar Suliou, ar Gouëlio :
 Isidor o implije da servicha Doue,
 Oc'h exerci an euvrou demeus a biete.

C'houi, bugale dinatur en andret Mam ha Tad,
 Perac oc'h-u qen cruel, qen cri, ha qen ingrat ?
 Isidor a voa docil bars en qever e re,
 Ouz o zreti gant enor, respect ha carante.

Peg'enlies e pec'her siouas dre injustis,
 Dre anui, dre gourmandis, ha dre an avaris ;
 Isidor a bratige ar vertuziou contrel,
 Hac a re d'ar viçou-màn bep moment ar brezel.

Eur re benac a laro : va foan so re galet
 Evit gallout obsevi ar yuniou commandet ;
 Isidor o observe gant eur galon joayus,
 Nonobstant e fatigou ha labouriou grevus.

Yaouanqis, bezit modest ebars en ho tillat,
 Me o conjur da veva bepret herve ho stat ;
 Isidor a voa contant eus e gondition,
 Ar gloar voa poeson deàn, ar bed-màn eur prison.

Ma carfe al Labourer bemde var e labour
 Qemeret Sant Isidor evit e vezilour,

E c'hoemlemp ar vedisanç, ar c'homzou golôet,
Souden en guir charite ha purete c'hanjet.

Mes na veler er c'hontrel nemert ambition,
Finesse, ha trompleres, ha pep sort trahison:
Ar bed-màn ê hon idol, ar c'hig, an aerouant,
Ha na sonj qasi nicun ebars er jujamant.

En ân pa zàn da bourmen var bord ar meneyou,
Ne glévàn nemet disput dre oll bars er parcou,
Medisanç, tamaleres hac injuriou piqant,
Blasfemou, leoudouet, chansoniou insolant.

Setu aze ar motif, ar sujet, ar rêson,
A denn coler ha venjanç Doue Roue an Tron,
Hac a rent infructuus ha vên an oll boanniou
A souffr al Labourerien bemde er c'hampagnou.

En eur dremen, selaouit eur g'elennadures,
Mar doujit ho conscianç hac ho silvidig'es,
Dilezit ho coal vue, ha pratiqit ar mat;
Allas! goude ar maro e vezot diveat.

Na gollit qet a gouraj, resistit constamant
Ouz an dentationou demeus an aerouant,
Supliit Sant Isidor da zont d'o proteji,
Hac e vezo hep doutanç déc'h oll guir minichi.

En paros Pleudaniel, escopti a Dreg'er,
Bars en douar an Otrou ar Marqis Pelletier,
En eur Chapel dedié da Santes Helena,
Ema portret Isidor, deut oll d'e vizita.

Bep Lun Fasq ar Pantecost, dre gonje hon Prelat,
 E rer eno ar memoar a Isidor hon tad,
 Na doutan qet na deuy ar bopl en affluanc
 En deiz-se d'e saludi gant pep sort reveranc.

Eun nombr bras a viraclou a ra Doue dreizàn
 D'ar re a deu d'ar Chapel evit e visitàn;
 Rei a ra pep plijadur, ha consolation
 Da g'ement den en antier en ped a vir galon.

Un den ar principala eus a Pleudaniel,
 Tremen a ràn d'ar silanc hep donet d'e henvel,
 En devoe un accidant a greis e joaustet,
 Al lun Fasq ar Pantecost, ur bla so tremenet.

Var dro nao heur anter voe hep comz na qerzet,
 Ar bed oll en condaone hac ar vedecinet,
 Pa voe goestlet d'ar Chapel e commanças parlant,
 Ma recevas ar yec'het dre veritou ar Zant.

Ur bug'el bian hanvet Mazeau an Hegarat,
 Mab Ezuant, ha Fant Callec eus a Enes Briat,
 Enem veuas dre valheur en eur varazat dour,
 En gouelen divea, hep gallout caout sicour.

Pa voe entre he divrec'h gant he vam astennet,
 Qement den a voa presant en crede decedet;
 Mes Doue, hac Isidor o deus bet imploret,
 Hac o bug'el en instant a so resussitet.

Dre un destin malheurus, Fant ar Borgn a Dreg'et
 E deus laqet c'hoec'h bug'el, allas! bars en lumier,

Hep bea bet an enor da receo badiant,
Nonobstant he oll fatig, he foan hac he zourmant.

Enem gavet ê brazes na divar ar seizvet,
D'an Otrou Sant Isidor ê bet enem voestlet,
Ha dre e brotection e qichen hor Jesus,
E deus bet eur guilioud hac a so evurus.

Guillarm Janvier, habitant eus a Pleuveur-Gotter,
Var ar guele aff jet gant clênvê ha miser,
O vea en angoni, gant an oll condaonet,
Pa voe goeslet d'ar Chapel en devoe ar yec'het.

Eur bug'el a Penverit, impotent er qerset,
O visita Isidor a so bet goellaet;
Diag'ent na remue nemet var e flac'hou,
Neuse e yas e - unan hac o lesas eno.

Eur bug'el a Pleuvian, o chom bars en arvor,
Goelc'het gant dour vertuus feunteun Sant Isidor,
Elêc'h ma voa diag'ent notet ha daoubleg'et,
En deus, dre c'hraç un Doue, recevet ar yec'het.

Un nombr bras a viraclou en deus c'hoas operet
Aboe ma zê er c'hanton gant ar bopl invoqet;
Ma ve ret o raonti oll en particulier,
E teufet da ramplissa nombr bras eus a baper.

Poent bras ê demp finissa hep avanç davantach,
Arretomp amàn bremàn, concluomp hon ouvrach,
Mar leqeomp en pratiq ar pez on eus scrivet,
Evezimp er Barados eun deiz oll curunet.

Supliomp a vir galon hon Tad Sant Isidor,
 Da vea hon Avocad hac hor guir Protector,
 D'on presanti da Zoue en articl ar maro,
 Ha da c'honit ar victor var an oll diaoulou.

Dirijomp oll hon moeziou d'en pedi assambles
 Da apesi un Doue irritet qelliez,
 Da zivoal hou c'horf ato, da zivoal hon ene,
 Ha da veva direproch ar rest eus hor bue.

Deut eta, oll Vretonet, deut oll a bep canton,
 Deut da Zantes Helena da bedi hor Patron;
 Renit deàn oc'h homach, oc'h henor, ho respet,
 Mar en pedit gant fianç e vezet sicouret.

Sant Isidor so ive en ilis Plouigno,
 Guir Batron ha guir Vignon Labourerien peb bro:
 Deut d'en pedi, Bretonet, eus a greis ho calon,
 Hac o pezo gant Doue e Venediction.

F I N.

G U E R Z

VAR UR PLAC'H A VEPRISAS HE ZAD HAC HE MAM.

Var ton Guerz an Danserez.

CLÉVIT, côs ha yaouanq, selaouit, Bretonet,
 Un exempl pitoyabl eus a eur Plac'h debordet,
 Pehini a veprise he Mam coulz hac he Zad;
 Doue e funissas én compagnunes vad.

He c'horf a voa galant, merc'h voa d'eul labourer,
 Ouspenn ma voa glorius, meurbet e voa fier;
 He zad eus e vicher a voa eur vigneron,
 A chome e qichen ar g'ær eus a Chalon.

Evel ma voa plac'h coant, balamour d'e g'enet,
 Eun den a galite en deus - hi euteujet,
 En d'oa nombr a vadou hac a binvidig'es,
 Ma voa re absolu p'oe laqet da vestres.

A ben c'hoec'h vla goude m'oa'r plac'h-ma eureujet,
 He zad ive he mam a voe paour bras rentet;
 Hac-int sonjal o daou dont d'enem resolti
 Da vont da di ho merc'h en esper chom ganti.

Pa eureujont, en he zi o deus-i goulennet,
 O sonjal gant joa bras e vijent recevet,
 O tislêrya penos voaint he mam hac he zad,
 Ma teu o merc'h debordet ractal d'o scandalat.

Ar paour qès a dad, o clasq enem sicour,
 A dennas prest e dôq : bonjour, va merc'h, bonjour;
 He mam a zailis pront evit e ambrassi,
 Mes boutet voc ganti ractal var leur an ti.

Sortiit, emezi, hac it prest alessé;
 Me ne meus qet a dud hac a ve qer paour-ze;
 Mez ameus ganec'hu, fê e din-me clêvet
 E vec'h din tad ha mam; mes n'o couzanvan qet.

Evel ma voa nos-du, e c'houlenjont loja,
 Balamour da Zoue, er c'braou da viana;

An ingrates neuse a ordrenas ober
O-c'has eus he bisach pront da di he fermier.

Rei a ras en he zi fest ha bal an nosves,
En amzer ma edo he zad he mam ivez
Er c'hraou var ar c'holo gant naon en o c'halon,
Goude rei o danves d'e laqat da itron.

Mes Doue ne fell qet deàn e ve netra cuzet,
A bermet en nosves-màn ma vije punisset:
Qeit a m'oa o tansal memes en creis an danç,
Gant he c'hompagnunez, e varv en o fresanç.

Setu aze ar fin eus ar plac'h ingrates,
Goude meprisout he zud. M'o ped, laqit eves:
Cals a ra vel omàn, rac bea zeus merc'het
N'o deus evit o zud nac henor na respet.

M'o ped a beurs Doue, oli bugale yaouanq,
D'o tadou, d'o mamou besit oboissant;
Doug'it henor dezo ha deut d'o respecti,
Jesus ne vanqo qet dont d'o recompansi.

F I N.

E Montroulez, e ti LÉDAN, e traon ru ar Vur.